

Den næste sag på dagsordenen var:

**5) Første behandling af lovforslag nr. L 5:
Forslag til lov om jordfordeling og offentligt
køb og salg af fast ejendom til jordbrugsmæs-
sige formål m.m. (jordfordelingsloven).**

Af fødevarerministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsat 23/2 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Formanden:

Hr. Jens Kirk som ordfører.

Jens Kirk (V):

Venstre hilser forslaget om en sammenskrivning af jordfordelings- og jordkøbsloven med tilfredshed.

Vi synes, det er godt, at vi nu prøver på at skaffe noget puljejord til rådighed, når ejendomsarrangeringen og -strukturen skal forbedres. Ligeledes har det jo vist sig, at jordfordelingsloven med fordel kan anvendes i forbindelse med naturgenopretning, naturpleje, skovtilplantning, rekreative områder og større anlægsprojekter.

Yderligere finder vi det godt, at hjemmel til at pålægge forkøbsret for staten til frijord videreføres, at hjemlen til køb af jord til kolonihaveformål også videreføres, og at begrebet varigt kolonihaveområde bibeholdes. Det kan yderligere tilføjes, at vi finder det godt, at opgaven i forbindelse med jordfordelinger helt eller delvis kan udlægges til private.

Venstre kan tilslutte sig lovforslaget og vil gå positivt ind i udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg ville godt spørge Venstres ordfører i forbindelse med statens forkøbsret: Er det Venstres opfattelse, at den administreres på en rimelig måde i øjeblikket? Det, jeg tænker på, er, at det tilsyneladende er sådan, at for rekreative arealer, der har meget lille landbrugsmæssig værdi eller slet ingen landbrugsmæssig værdi, gør staten alligevel forkøbsretten gældende og forhindrer dermed alle andre end landmænd i at overtage rekreative arealer i vort land.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Tak til hr. Kristen Touborg for spørgsmålet.

Nu er det sådan, at når vi ønsker det der bibeholdt, er det, fordi vi jo ikke ønsker fjerneje her i landet. I de tilfælde, ordføreren for SF henviser til her, må vi nok indrømme, at der kan være en forskel på, om det er hele arealet, der måske er mest til natur, og noget andet, der er til dyrkningsmæssige formål. Det er måske her, vi – inden man gør disse jorder klar til salg – skulle ind og kigge lidt på, om de skulle deles op, så vi siger, at vi får det naturlige som naturareal og det andet som dyrkningsareal. Det er måske noget, vi skulle kigge på i det fremtidige udvalgsarbejde.

Kl. 10.05

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil godt vejlede Venstres ordfører lidt på det her område, for i den eksakte sag har jordfordelingskontoret rent faktisk meddelt, at det ikke er et spørgsmål om fjerneje, der er baggrunden for, at man har opkøbt jorden her. Det har de ganske vist tidligere meddelt telefonisk til køberen, men fakta er, at den skriftlige begrundelse ikke omfatter fjerneje.

Men jeg vil så godt sige, at jeg opfatter Venstres forslag sådan, at der åbnes op for en mulighed for, at rekreative arealer ikke bliver opkøbt af staten, at forkøbsretten ikke bliver gjort gældende der. Jeg vil da gerne høre, om det er rigtigt forstået, for så ville den her sag jo være endt helt anderledes. I denne sag er der ikke skyggen af mulighed for dyrkning af jorden.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jeg kan sige, at i det konkrete eksempel, som undertegnede jo også har kendskab til, ved vi jo godt, at måske tredjedele af jorden er landbrugsjord, og måske en fjerdedel er rekreativt beliggende nær en å.

Det er måske nogle af de ting, man skulle gøre sig klart, når disse handler skal foregå: De skal klargøres inden, for ellers fanger bordet. Men det er et område, jeg synes, vi skal prøve at kigge lidt nærmere på.

Formanden:

Nu bliver det jo svært, hvis vi skal til at enkelt-sagsbehandle her i Folketinget. Så er det hr. Per Clausen for en kort bemærkning til ordføreren.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Jeg synes i lighed med Venstres ordfører også, at det på mange måder er et meget fornuftigt lovforslag, og jeg synes, at det er godt, at man forsøger at basere jordfordeling med tilhørende jordopkøb på en frivillig og reel deltagelse fra lodsejers side.

Men kunne det ikke godt være et problem i de tilfælde, som vi jo ser, hvor en enkelt lodsejer stiller sig imod og dermed forhindrer, at man gennemfører et meget omfattende og meget perspektivrigt naturprojekt? Ville det ikke være en idé, at man i de tilfælde i de konkrete, afgrænsede sager havde mulighed for at bruge nogle tvangsmidler? Det kunne jeg godt tænke mig at høre Venstres ordførers svar på.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Til Enhedslistens ordfører vil jeg sige, at det nok er et område, hvor vi – hvis vi f.eks. kommer ud for et nyt Skjern Å-projekt, hvor der ligger 2 ha midt inde i den sidste ende, som man ikke kan gå ind til – skal ind og tænke på det, ordføreren taler om.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Det er jeg meget glad for at høre. Men ville det så ikke være en idé også at sikre, at det kom ind i loven her, sådan at vi på den måde kan sikre, at det kan lade sig gøre? Det synes jeg ville være en helt oplagt ting.

Og så bare en sidste bemærkning: For at denne lov skal kunne få det perspektiv i sig, som den har mulighed for at få, forudsættes det også, at der afsættes midler til det. Jeg ved godt, at det ikke er finanslovforhandlinger, vi er i gang her, men jeg vil dog også spørge Venstres ordfører, hr. Jens Kirk, om man ikke også i Venstre har gjort sig nogle overvejelser om, at der faktisk er brug for flere midler på det her område, og om det er noget, Venstre vil arbejde for.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Til det sidste vil jeg sige, at jeg i grunden tror, at der er midler nok til stede i de tilfælde her. Men vi kan da overveje, om det andet ikke allerede er tilstrækkeligt indskrevet i loven.

Formanden:

Tak til hr. Jens Kirk. Den næste ordfører er fru Mette Gjerskov.

Mette Gjerskov (S):

Socialdemokraterne er positive over for det fremsatte lovforslag. Sammenskrivningen af de to love er jo et udtryk for modernisering og regelforenkling, som vi bestemt ikke kan have noget imod.

Det, vi finder mest positivt ved lovforslaget, er de miljømæssige aspekter, hvor der ud over grundvandssikring også er lagt vægt på natur- og miljøhensyn. Og så er kolonihaverne skrevet ind i loven, hvilket vi selvfølgelig også er meget tilfredse med.

Fra socialdemokratisk side vil vi derfor gå positivt ind i udvalgsbehandlingen af loven, men vi skal samtidig understrege, at det er meget væsentligt, at vi med loven er med til at sikre de mere miljø- og samfundsmæssige interesser i det åbne land ud over selvfølgelig de oprindelige formål om forbedring af arronderingen og strukturen i landbruget.

Vi vil derfor under udvalgsbehandlingen lægge op til en drøftelse af tre områder, som vi gerne vil se nærmere på:

For det første spørgsmålet om forkøbsret i § 12; det er forkøbsret af frijord. Jeg har hørt eksempler på, at ministeriet er gået ind og har brugt forkøbsretten til at opkøbe vådarealer, der i bedste fald kun kan bruges til lejlighedsvis afgræsning – arealer, der henligger uopdyrket som små naturoaser. Ministeriet har herefter solgt arealerne videre med pålagt landbrugspligt. I Socialdemokratiet er vi imod det, hvis ministeriet med jordfordelingsloven i hånden kan bruge forkøbsretten til en mere intensiv udnyttelse af arealer, som inden salget har en miljø- eller landskabsmæssig værdi. Det skulle jo nemlig gå sådan, at disse små naturoaser opdannes til udspretningssteder for landbrugets overskydende gylle.

Kl. 10.10

For det andet er der spørgsmålet om anvendelsen af landdistriktmidler i medfør af denne lov: I hvor høj grad er det landdistriktmidlerne, der skal finansiere jordfordelingen, og er der sikret tilstrækkeligt med midler også til naturprojekterne?

Den tredje ting, vi gerne vil gå ind og drøfte, er spørgsmålet i § 26 om uddelegeringen af Direktoratet for Fødevareerhvervs opgaver til private. Her giver vi altså i loven mulighed for, at

private går ind og overtager det offentliges opgaver. Det står ikke særlig klart i bemærkningerne, hvorfor der er behov for denne mulighed, eller hvornår den skal bruges.

Med de bemærkninger vil jeg gentage, at Socialdemokratiet ser frem til et videre arbejde med lovforslaget og går positivt ind i udvalgsbehandlingen.

Formanden:

Tak til fru Mette Gjerskov, og så er det hr. Christian H. Hansen som ordfører.

Christian H. Hansen (DF):

Forslaget her har været behandlet i Folketingssalen en gang før, og derfor kunne man jo håbe, at nogle af de ting, man ridsede op i sin ordførertale dengang, ligesom var blevet printet ud af ministeren og så rettet i forslaget, for så havde det været lidt nemmere i dag. Nu er vi så nødt til at nævne de ting en gang mere, og det gør vi så.

Bemærkningerne i forslaget går på, at det er de her to love, som bliver lagt sammen, altså om køb af puljejord og hjemmel til pålæggelse af forkøbsret fra staten til såkaldt frijord. Vi er i Dansk Folkeparti enige i, at det er en god idé, at man lægger den her lovgivning sammen, men vi har stadig væk det synspunkt vedrørende § 19, stk. 4, om fonde, at det altså skal præciseres lidt mere her, således at der kommer til at stå det samme som i lov om landbrugsejendomme. Vi nævnte det også ved den forrige førstebehandling, og vi har altså ikke ændret holdning på det felt. Det er en ting, vi ønsker skrevet ind: en præcisering af det omkring fonde.

Så vil jeg også sige, at debatten indtil nu har været lidt interessant for os, netop fordi Venstre var inde på, at det her med naturoaser – der blev Skjern Å nævnt, og at der kunne ligge noget derinde i midten – var man villig til at se på i lovgivningsarbejdet under udvalgsbehandlingen. Der blev altså åbnet op for det. Det er vi meget glade for at høre i Dansk Folkeparti, og det vil jeg sige, som jeg kunne høre på de andre ordførere, at der så nu er samlet et flertal for, at vi får lagt det ind i loven under udvalgsarbejdet.

Jeg ved godt, at formanden nævnte, at vi ikke måtte gå ind i enkeltsager, men der er en sag fra Holstebrokanalen, der interesserer mig meget, som man ville have kunnet undgå, hvis det, som hr. Jens Kirk var inde på, var skrevet ind i loven.

Så vi er i Dansk Folkeparti positive over for det her og meget positive over for de signaler, vi

har fået fra Venstres side i dag. Det er vi meget glade for.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil godt lige være sikker på, at jeg forstår Dansk Folkepartis ordfører ret i forbindelse med debatten her i dag. Jeg vil godt høre Dansk Folkeparti, om det er rigtigt forstået, at Dansk Folkeparti ser sådan på det, at man, når man fra statens side gør forkøbsretten gældende, går for stærkt ind i sagen, når der ikke er tale om dyrkningsjord, men altså rekreative arealer – at man der gør forkøbsretten gældende, selv om der reelt er meget lille landbrugsmæssig værdi i de arealer, man lægger hånd på. Er det rigtigt forstået?

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg takker for spørgsmålet. Jeg kan forstå, at vi holder os lidt til Holstebrokanalen: Ja, det er rigtigt forstået.

Formanden:

Så er det hr. Allan Niebuhr som ordfører.

Allan Niebuhr (KF):

Lovforslaget her er jo en genfremsættelse af et tidligere fremsat lovforslag. Alene når man læser lovforslagets formålsparagraf, tilsiger det vel, at forslaget burde have en let gang på jorden. Næppe mange vil kunne gøre voldsomme indsigelser mod et forslag, der er så entydigt positivt. Lovforslaget er en sammenskrivning af jordfordelingsloven og jordkøbsloven.

Kl. 10.15

Der er tale om en klar modernisering, som er tiltrængt, og som skaber gode muligheder for at gennemføre bl.a. miljø- og naturprojekter i det åbne land, og det er alt sammen noget, som vi Konservative hilser velkommen. Lovforslaget gør det langt enklere for det offentlige at købe og sælge jord, bl.a. i forbindelse med jordfordeling, og der åbnes ligeledes mulighed for, at der kan foretages jordkøb til jordpuljer. Jordpuljer er en nødvendighed, hvis vi skal have et positivt medspil med de lodsejere, der bliver berørt i forbindelse med store arealkrævende projekter i det åbne land, for de giver mulighed for, at produktionsapparatet ikke forringes, og dermed får vi de langt mere positive lodsejere med i projekterne.

Lovforslaget omhandler også en lille niche i form af fastholdelse af kolonihaveloven fra 2001. Begrebet varige kolonihaveområder bliver slået fast, og det betyder, at områder, der er udlagt som varige kolonihaveområder, ikke kan fjernes uden anvisning af erstatningsarealer, og at kun væsentlige samfundsinteresser skal kunne ligge til grund for, at de overhovedet skal fjernes.

Det er alt sammen noget, vi synes er utrolig positivt, og det er et meget positivt lovforslag, som vi fuldt ud kan støtte.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil godt i lighed med de spørgsmål, jeg har stillet de andre ordførere, spørge De Konservative, om man finder, der er problemer i den måde, lovforslaget skal administreres på i forbindelse med erstatning ved forkøbsret, hvis der også er tale om rekreative arealer. Faktisk er det vel ikke engang altid, jordfordelingskontoret har været ude at se arealerne, før man gør forkøbsretten gældende. Det har fået mig til at tænke på den tid, da De Konservative havde meget travlt med en stor, sort hånd, der ville tage den danske jord, så derfor synes jeg, det er meget relevant at spørge De Konservative, om man har gjort sig sådanne tanker i forbindelse med lovforslaget her.

(Kort bemærkning).

Allan Niebuhr (KF):

Tak for spørgsmålet. Jeg kan ligesom den forrige ordfører sige, at jeg synes, der er noget, som tyder på, at der er noget, vi skal snakke om i det kommende udvalgsarbejde. Det er vi åbne over for, og de forhold, der har ligget til grund for enkeltsager, er vi også villige til at drøfte i det kommende udvalgsarbejde.

Ole Glahn (RV):

Det Radikale Venstre er positive over for principperne i dette lovforslag. Vi synes, det er vigtigt, at man finder en mere hensigtsmæssig måde at administrere lovgivningen på, og vi synes også, det er vigtigt at øge mulighederne for at få en jordpulje, så man kan tilbyde jordbrugere erstatningsjord i forbindelse med naturgenopretningsprojekter. Det er jo interessant, at det er blevet mere dominerende end spørgsmålet om, hvorvidt man skal lave forskellige arronderings- og jordudskiftningsprojekter.

Vi synes også, at videreførelsen af statussen for mulighed for at pålægge forkøbsret til frijord

og jord til erhvervelse af kolonihaver er vigtig. Vi synes nemlig, det er vigtigt, at kolonihavernes jord forbliver i statseje, og at man dermed har et lejeforhold.

Vi synes også, det er vigtigt, at der på dette område tilstræbes så stor frivillighed som muligt. Det er også det, lovforslaget lægger op til, så vi går positivt ind i de forhandlinger, som ligger foran os, og vi har noteret os, at de hørings-svar, der er givet, er overvejende positive.

Kristen Touborg (SF):

Det er jo rigtigt, at der er tale om en genfremsættelse, og derfor skal jeg koncentrere mig om nogle principper i forbindelse med statens forkøbsret af de såkaldte frijorde.

Først vil jeg godt citere et lille stykke af den skriftlige fremsættelse til lovforslaget. Der står:

»Fra at være en offentlig støtte til gennemførelse af jordomlægninger til fremme af driftsforholdene i landbruget, er jordfordelingsinstrumentet i de senere år mere og mere blevet anvendt som instrument til realisering af naturgenopretningsprojekter o.l. ...«.

Kl. 10.20

Heraf fremgår det tydeligt, at det sådan set ikke kun er hensigten at sikre landbruget den jord, der er til rådighed. For SF's vedkommende er det sådan, at vi finder det helt rimeligt og ganske udmærket, at staten køber frijord og afhænder den til nærliggende landbrugsejendomme, for det er meget hensigtsmæssigt og en udmærket måde at gøre det på. Men vi er også lige så klare i talen, når det gælder rekreative arealer. Vi ser simpelt hen ingen idé i, at man fra statens side skal sige til mennesker, der har opkøbt et rekreativt areal, at det kan de ikke få, fordi der er nogle landmænd, der skal have det i stedet for.

Formanden mente, at vi ikke skal lave enkelt-sagsbehandling, og jeg vil godt sige, at det er jeg enig med formanden i. Men der er altså nogle principper i sagen om Storåen ved Holstebro, som alligevel siger noget om, hvordan loven administreres i øjeblikket.

Køber af arealet, Erik Skov Nielsen, har oven i købet sagt i forbindelse med, at staten gjorde forkøbsretten gældende, at han ville være meget villig til at lade staten have forkøbsretten og efterfølgende være meget villig til en tinglyst deklARATION om, at havde man brug for arealet til vådområder, skulle man bare gøre det. Der er tale om et § 3-område i naturbeskyttelseslovens forstand, og det vil sige, at det ikke må pløjes. Det kan i øvrigt heller ikke pløjes, fordi der er

tale om sur eng, som er helt uden landbrugs-mæssig værdi. Den eneste landbrugsmæssige værdi, man kan sige arealet har, er en vis græs-ningsværdi.

Jeg synes, det er vigtigt, at vi får lidt styr på, om statens penge skal anvendes til at sikre, at alle rekreative arealer i Danmark tillægges de færre og færre landmænd, der er i Danmark. Der er masser af den slags arealer, der bedst kan anvendes til jagt og fiskeri, og jeg synes sådan set ikke, der er nogen grund til at bruge statspenge på at sikre, at sådanne jorder går til landbruget.

Jeg vil i øvrigt godt spørge ministeren, om det er sådan – nu er ministeren optaget i øjeblikket, men jeg kan jo vente, til ministeren er klar til at høre, hvad jeg siger – Tak. Jeg vil godt høre, om det er sådan, at statens embedsmænd altid kommer ud og kigger på de arealer, inden de gør forkøbsretten gældende, eller om det er sådan, at de sidder hjemme på kontoret og vurderer: Nå ja, vi gør bare forkøbsretten gældende generelt, så der er såmænd ingen grund til at tage ud og se på det. Det er en af de ting, jeg synes det kunne være meget interessant at få at vide, for vi skal jo også have tingene til at fungere i det rigtige liv.

I øvrigt kan jeg slutte med at sige, at sagen fra Holstebro jo er indklaget til Ombudsmanden, så der vil være mulighed for, at vi i løbet af lovgivningsarbejdet får en henvendelse fra Ombudsmanden, der giver udtryk for, hvad institutionen mener om den måde, loven forvaltes på her.

Jeg vil gå ind i udvalgsarbejdet med stor interesse og se, om vi ikke kan nå frem til et resultat, som kan tilgodese både landbrugets naturlige interesse i dyrkningsjord og alle øvrige danskers naturlige interesse i at have adgang til et rekreativt areal, selv om det skulle ligge 100 km væk.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Nu nævner hr. Kristen Touborg, at det er § 3-jord. Er den ikke vokset op til det, fordi den har ligget i lang tid? Og er det ikke at tage lidt store ord i munden at sige, at al den jord, hr. Kristen Touborg henviser til, er surbundsjord? Jeg skal lade være med at nævne lokaliteten.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Nu er det jo sådan, at der ikke er ret meget frijord i Danmark i det hele taget, så der er ingen

grund til at mene, at det ville få nogle meget store konsekvenser, selv om man gjorde det. Men princippet for os er altså sådan set først og fremmest: Er det landmændene, der skal eje de rekreative arealer? Skal man bruge statens penge til at sikre, at færre og færre landmænd skal eje større og større rekreative arealer? Det er sådan set det, der er princippet for os, og det synes vi er ret interessant at kigge på.

Kl. 10.25

Per Clausen (EL):

Grundlæggende synes vi, at dette lovforslag er fornuftigt og nødvendigt af hensyn til mulighederne for at gennemføre naturgenopretning, når udgangspunktet er, at den meste produktionsjord i Danmark er på private hænder. Den private ejendomsret til jorden giver imidlertid i hvert fald mindst ét problem, og vi vil gerne sige fra vores side, at for os er det afgørende, at hvis der er en samfundsmæssig interesse i at gennemføre et naturgenopretningsprojekt, skal det ikke være muligt for lodsejerne at blokere for det.

Det er jo fint nok, at man som princip skal søge at komme så langt som muligt ad frivillighedens vej. Men i tilfælde, hvor en enkelt eller nogle få lodsejere blokerer for et naturgenopretningsprojekt, som der er perspektiv i at gennemføre, må der tvangsmidler til. Det vil jeg ikke gå nærmere ind på her, for det er jo fremgået af de tidligere indlæg, at der i hvert fald er et flertal i Folketinget for og måske endda enighed i Folketinget om at se på det. Så må vi jo se, hvordan den konkrete udformning kan blive, og det vil være fornuftigt at arbejde videre med det i udvalget.

Der er et par enkelte andre kritiske bemærkninger, jeg vil fremsætte. En del af lovforslaget går ud på, at direktoratets opgave kan udlægges til private, og det er efter vores mening uhenigtsmæssigt. Direktoratet for Fødevareerhverv har erhvervet en betydelig ekspertise i disse ofte komplicerede sager, og det vil være direkte uhenigtsmæssigt at privatisere opgaverne. Forslaget er, så vidt vi kan se, indføjjet efter ønske fra Landinspektørforeningen i Danmark. Jeg vil ikke udelukke, at det kan være til fordel for landinspektørerne at udføre opgaverne, men det kan ikke være det, der skal være afgørende for, hvordan vi skruer lovgivningen sammen.

Danmarks Naturfredningsforening har fremhævet et ønske om, at der igen etableres et nationalt jordfordelingsnævn med tilknytning til et statsligt jordfordelingsinstitut. Nævnet ønskes

tildelt et betydeligt beløb i arbejdskapital til bl.a. gennemførelse af større natur- og miljøprojekter, og det synes vi også man bør kigge på.

Det, som er vigtigt i denne sammenhæng, er jo, om det er muligt med det foreslåede system at gennemføre også store projekter i størrelsesordenen som Skjern Å på en økonomisk forsvarlig måde, og uden at midlertidige finansieringsproblemer skaber forsinkelser for projektets gennemførelse. Hvis der ikke kan skabes fuld sikkerhed for det, mener vi i Enhedslisten, at det vil være hensigtsmæssigt at etablere en pulje til gennemførelse af større naturgenopretningsprojekter i størrelsesordenen 0,5-1,0 mia. kr.

Der er i forslaget lagt op til, at jordfordelingen skal gennemføres af en udvidet jordbrugskommission. Den skal suppleres med dommere og et medlem, der repræsenterer realkredit- og pengeinstitutter, men især ved naturgenopretning ville det efter vores opfattelse være relevant at overveje, om ikke den biologiske/hydrologiske side i kommissionen skulle styrkes ved en uvildig repræsentation, der kunne dække disse områder.

Med disse bemærkninger kan jeg sige, at Enhedslisten er meget positiv over for forslaget og vil gå positivt ind i udvalgsarbejdet.

Fødevareministeren (Hans Christian Schmidt): Først vil jeg gerne sige tak til ordførerne fra partierne. Jeg synes, der er kommet mange gode synspunkter frem, både i dag og ved forslagets fremsættelse i sidste samling.

Der har været stor enighed om, at principperne i de tidligere jordlove om opkøb af jord til jordbrugsmæssige formål og jordfordeling skal videreføres. Med lovforslaget skal der ske en modernisering af lovgivningen på området, herunder især de dele af lovteksterne, der vedrører miljø- og naturprojekters gennemførelse i det åbne land.

Når man ser på lovforslaget, er der i store træk tale om en sammenskrivning af jordfordelingsloven og jordkøbsloven. Forslaget viderefører i vid udstrækning bestemmelserne i de gældende to love, og jeg er bl.a. glad for at kunne sige, at lovforslaget viderefører de bestemmelser i den særlige jordkøbslov, der muliggør erhvervelse af jord til kolonihaveformål og sikring af bestående havekolonier. Det har jeg også kun hørt positive tilkendegivelser om.

Jeg vil også godt understrege – det har været fremme i nogle af de spørgsmål, der er blevet rejst – at der skal tages hensyn til naturen. I de

senere år er der gennemført en del arealkrævende projekter med det formål at bevare og forbedre naturen, men det er helt frivilligt, når landmænd afgiver produktionsjord til naturprojekter, og jeg mener, det er vigtigt, at det fortsat er sådan.

Jeg kan på baggrund af erfaringerne fra vandmiljøplan II understrege, at opkøb af puljejord uden for projektområderne til fordeling i en efterfølgende jordfordeling er et effektivt redskab, når arealkrævende projekter skal gennemføres. Ved opkøb af jord uden for projektområderne er det muligt at fremskaffe kompensationsarealer til de berørte landmænd, og på denne måde kan produktionsapparatet holdes intakt, hvilket ofte er en afgørende forudsætning for lodsejernes frivillige deltagelse i projekterne.

I fremtiden kan der blive behov for at gennemføre projekter til sikring af drikkevandet, og i de nye landbrugslove er der åbnet mulighed for, at vandforsyninger kan købe jord med det formål at beskytte drikkevandsressourcerne. Vandforsyningerne har dog ikke mulighed for at købe jord uden for projektområderne til kompensation for de berørte landmænd, og jeg mener, at det er meget vigtigt, at vi med lovforslaget fortsat har et redskab, der kan sikre, at en gennemførelse af sådanne projekter ikke forringer landbrugets muligheder.

Kl. 10.30

Der er under debatten her fremført forskellige synspunkter, og bl.a. noterede jeg mig, at Socialdemokratiet havde nogle punkter, som de syntes vi skulle tage en debat om. Det vil jeg gerne kvittere for, og det er jeg også indstillet på.

Der har også været flere sager fremme, bl.a. en meget lokal sag, som endda på et tidspunkt, tror jeg, var ved at overtage hele debatten, og jeg er klar over, at der for nylig har været en sag fremme i Radio MidtVest, som giver anledning til nogen diskussion om forkøbsretsinstrumentet. Jeg har ikke detaljeret kendskab til den konkrete sag, men jeg er helt indforstået med, at vi skal drøfte den fremtidige anvendelse af forkøbsretsinstrumentet med partierne.

Jeg tror faktisk ikke, at det er selve forkøbsretsinstrumentet, der er noget galt med. Jeg synes faktisk tværtimod, at det kan være nyttigt, bl.a. i en række naturgenopretningsammenhænge, som man også har nævnt i dag. Men vi skal sammen se på den fremtidige administration af forkøbsrettighederne, og jeg vil gerne have en dialog med partierne om det. Det vil jo også give os mulighed for at gå i dybden.

Når vi nu diskuterer statens udnyttelse af tinglyst forkøbsret på frijord, vil jeg sige, at hvis vi kigger tilbage og f.eks. ser på år 2000, fik man forelagt 192 sager og gjorde brug af retten i 5 sager – i alt 42 ha jord – og det følger faktisk meget fint situationen op igennem årene. I 2001 var der 169 sager, hvor man igen gjorde brug af retten i 5 af sagerne; i 2003 var der 164 sager, hvor man faktisk kun gjorde brug af retten i 1 sag; og i 2004 181 sager, hvor man gjorde brug af retten i 6 sager, men hvor det kun var halvt så stort et areal, som det var i 2000.

Så der tegner sig et billede af, at det er meget lidt, man anvender denne forkøbsret. Men derfor kan det jo sagtens være, at det i nogle enkelte tilfælde alligevel sker på et grundlag, som ikke er hensigtsmæssigt, og der vil jeg over for bl.a. SF's ordfører, men også andre, der har nævnt det, tilkendegive, at det er jeg meget indstillet på at se på. Og når vi går ind i debatten, tror jeg, det er bedst, at vi kan gå i dybden og tage et par eksempler ud og se på: Hvor er det lige nøjagtigt, at snitfladen skal ligge henne? Den drøftelse tager jeg meget gerne.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Under min ordførertale stillede jeg et konkret spørgsmål til ministeren, som ministeren ikke besvarede, så jeg skal lige gentage det.

Spørgsmålet lød: Kan ministeren stå inde for, at statens repræsentanter altid har været ude at besigtige arealerne, før de gør forkøbsretten gældende? For i modsat fald må man jo sige, at det er sådan en lidt teoretisk afgørelse, der bliver truffet om, hvorvidt det nu er noget, der har landbrugsmæssig værdi eller ej.

(Kort bemærkning).

Fødevareministeren (Hans Christian Schmidt):

Der er jo et sæt spilleregler for, hvordan man skal afgøre det. Man skal indhente den fornødne viden til vedkommende sags afgørelse.

Jeg kan ikke stå her og sige til hr. Kristen Touborg, om det i hvert eneste af de 181 tilfælde er sådan, at arealerne er blevet besigtiget. Jeg kan kun sige, at jeg klart går ud fra de spilleregler, der ligger her, altså at man finder den viden og har de oplysninger, der skal til, for at man kan træffe afgørelsen om, hvorvidt det her areal falder ind under den definition. Jeg vil da gerne tage en debat om det, men jeg kan ikke stå her

og sige, at sådan vil det f.eks. være i alle de 181 sager.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg er helt enig med ministeren i, at det nok ville være spild af ressourcer at jage statens embedsmænd ud til de 181 sager og besigtige dem alle sammen, men jeg synes på den anden side, at det er meget vigtigt, at statens repræsentanter har været ude i de 6 sager, hvor man har gjort klart, at man vil gøre forkøbsretten gældende, for det er jo her, der er et dilemma mellem borgeren og staten. Og der synes jeg, det er meget uhensigtsmæssigt, hvis det skulle være tilfældet, at man, når man gør forkøbsretten gældende, ikke har besigtiget arealet på forhånd.

(Kort bemærkning).

Fødevareministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg synes, det er helt naturligt, at der indgår en besigtigelse. Det vil jeg da gerne sige. Så hvis det er det, hr. Kristen Touborg spørger til, så er det jo sådan.

Men jeg er bare nødt til at sige, at når man har så mange sager og der er nogle spilleregler for, hvordan man skal indhente de oplysninger, kan det jo også i nogle tilfælde være, at det simpelt hen er så åbenlyst, f.eks. ved at man får oplyst jordens bonitet osv. Så jeg vil ikke stå her i dag og sige, at det kan jeg bare stå inde for uden at vide præcis, hvad det er for sager, vi taler om.

Jeg er meget enig i, at vi skal sikre, at det selvfølgelig også for borgerne foregår på en tryk måde, og det er jeg indstillet på at vi foretager en analyse af.

Kl. 10.35

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

**6) Første behandling af lovforslag nr. L 77:
Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Tilknytning til Eurodacforordningen og Dublinforordningen på mellemstatsligt grundlag m.v.).**

Af integrationsministeren (Rikke Hvilshøj).
(Fremsat 23/2 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Irene Simonsen (V):

Det kan jeg her fra talerstolen gøre ganske kort, for L 77 er en genfremsættelse fra tidligere samling, og det nåede også at blive førstebehandlet. Ud af debatten, som vi havde under førstebehandlingen af det her lovforslag i sidste samling, kan vi se, at det var positive meldinger hele vejen rundt, og at alle partier stort set er enige om, at her ligger en række fordele for både Danmark, de udlændinge, som søger asyl i Danmark, og i det hele taget hele udlændingeområdet i, at vi tilknytter os Eurodacforordningen. Så Venstre har ikke ændret sin stillingtagen, men støtter forslaget fuldt ud.

Formanden:

Den næste ordfører er hr. Morten Bødskov.

Morten Bødskov (S):

Jeg vil også for Socialdemokratiets vedkommende forsøge at gøre det ganske kort. Vi støtter lovforslaget og dermed, at Danmark nu tiltræder parallelaftalen her.

Jeg vil dog lige tilføje en enkelt bemærkning: Man kan sige, at denne proces – den her parallelaftale og den periode, forhandlingerne har stået på i – jo faktisk viser, at når det handler om Danmarks forbehold i forbindelse med EU-samarbejdet, er vi i en situation, hvor der i hvert tilfælde her er et tydeligt eksempel på, at forbeholdene hindrer dansk indflydelse på EU-samarbejdet, også på vitale områder. Men vi støtter som sagt, at vi tiltræder den her parallelaftale.

Vi synes, at det er et godt arbejde, der er gjort på baggrund af de ønsker, som SR-regeringen vistnok allerede fremlagde i 1999. Vi synes, det er et fornuftigt lovforslag, og vi støtter det, som vi også gjorde det ved den første førstebehandling.

Formanden:

Den næste ordfører er hr. Jesper Langballe.

Jesper Langballe (DF):

Jeg vil heller ikke bruge tid på at gentage mine lovord fra førstebehandlingen, før der blev udskrevet folketingsvalg, men måske bare sige, at jeg da egentlig tror, at jeg er kommet til den modsatte konklusion af hr. Morten Bødskov: at vi her har et herligt eksempel på noget virkelig fornuftigt på det udlændingepolitiske område fra EU. Det er jo i sig selv noget, man virkelig bør kippe med flaget for, det er sandelig ikke hverdagskost, men samtidig er det også et udmærket eksempel på, at det kan lade sig gøre, at suveræne stater indgår mellemstatslige parallelaftaler, og det synes jeg da også at man skal glæde sig over.

Det viser, at retsforbeholdet såmænd ikke er så tosset endda. Man kan sige, at det har været og formentlig fortsat et stykke tid vil være en forfærdelig sej, bureaukratisk mølle at komme igennem. Nu skal Rådet kigge på det, og så skal Parlamentet kigge på det osv., og det er meget bureaukratisk, men det kunne så måske opfordre til, at EU skruede ned for den bureaukratiske damp.

Jeg vil så godt stille integrationsministeren et spørgsmål. Jeg forstår, at det ikke er nævneværdige ændringer, ministeriet forventer af de høringer, der nu skal til i Rådet og Parlamentet osv. Hvis der så alligevel mod forventning skulle komme lidt mere betydelige ændringer, er det så sådan, at vi kan forvente, at integrationsministeren kommer tilbage til Folketinget med sagen?

Formanden:

Så er det fru Henriette Kjær som ordfører.

Kl. 10.40

Henriette Kjær (KF):

Da det er en genfremsættelse, er det også begrænset, hvad jeg vil sige. Jeg synes udelukkende, at det er fornuftigt, at vi tilslutter os det europæiske fingeraftryksregister, Eurodac, ligesom jeg også synes, det er både fornuftigt og også nødvendigt, at vi tilslutter os Dublinforordningen, der jo sikrer, at en ansøger af asyl i et af de tilsluttede lande alene behandles i ét land.

Så må vi bare håbe, at det er muligt at få en parallelaftale, som vi jo bliver nødt til at bede om, fordi vi har forbehold på det retlige område. Men fra konservativ side kan vi helt tilslutte os forslaget.